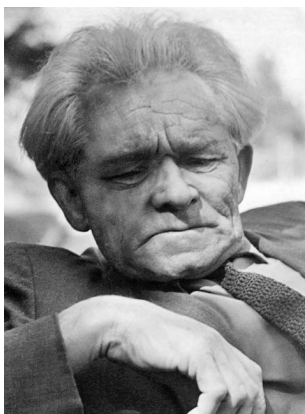

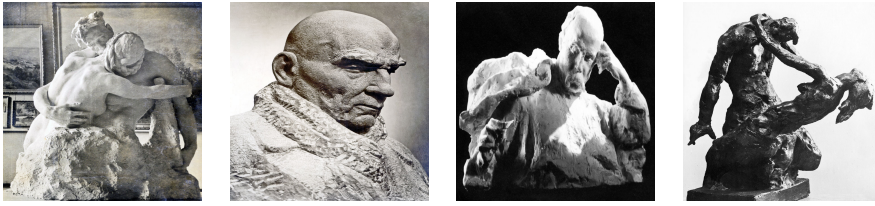
І. М. Блюміна, Л. О. Лисенко

Лисенко Михайло Григорович

ЛИСЕНКО Михайло Григорович (16(29). 10. 1906, с. Шпилівка, нині Сум. р-ну Сум. обл. – 08. 05. 1972, Київ) – скульптор і педагог. Батько [Богдана](#), дід [Людмили](#) Лисенків. Акад. АМ СРСР (1970). Народний художник УРСР (1960) та СРСР (1963). Державні нагороди СРСР. Член СХУ (1938). Закін. Харків. худож. інститут (1931; викл. [Л. Блох](#), [І. Севера](#)), де й працював (1938–41). Від 1944 – у Київ. худож. інституті: від 1947 – проф.; водночас 1971–72 – керівник твор. майстерні скульптури АМ СРСР у Києві. Основні галузі – монум. і станк. скульптура (пам'ятники, скульптурні композиції, портрети). Учасник респ., всесоюз. мистецьких виставок від 1930. Персон. – посмертні у Києві (1978, 2006). Деякі роботи зберігаються в НХМ, Нац. музеї історії України, МТМК України, Нац. музеї Т. Шевченка (усі – Київ), Харків., Одес., Сум., Севастоп. ХМ, Звенигород. краєзн. музеї (Черкас. обл.). Серед учнів – [С. Андрейченко](#), [М. Баланчук](#), [В. Бородай](#), [В. Вінайкін](#), [О. Вітрик](#), [І. Горовий](#), [В. Гречаник](#), [І. Довженко](#), [В. Зноба](#), [Г. Кальченко](#), [Б. Климушко](#), [М. Константинова](#), [Ф. Коцюбинський](#), [М. Красотін](#), [Я. Куленко](#), [Л. Кулябко-Корецька](#), [К. Лискова](#), [М. Олексієнко](#), [В. Полоник](#), [О. Скобликов](#), [Ю. Скобликова](#), [В. Сухенко](#), [М. Суходолов](#), [В. Таранченко](#), [Б. Ульянов](#), [Л. Чаус](#), [В. Чепелик](#), [В. Швецов](#), [О. Шлапак](#). Надгробок Л. 1974 виконали О. Вітрик та В. Сухенко. У Шпилівці з ініціативи краєзнавця Г. Петрова 1976–88 та від 2006 проводять Лисенків. свята; у школі, де він навч., 1976 відкрито кімнату-музей Л. Встановлено мемор. дошки на будинку, де Л. жив у Києві на вул. Велика Житомирська, № 8/14 (1986, автор Б. Лисенко) та на будинку, де була його майстерня 1936–41 у Харкові на вул. Культури, № 9а (2011, скульптор [Ф. Бетліємський](#)).

Фотоілюстрації

Основні твори

пам'ятники – 61-му комунарові (1936, Миколаїв), «Партизанський рейд» (1947, встановлено 1960 у Сумах), «Батьківщина-Мати» (1952, Пагорб Слави у Львові), М. Щорсу (1954, Київ; обидва – співавт.), І. Франкові (1959, встановлено 2007 у Хмельницькому; 1984, Вінніпег), В. Леніну (1964, Запоріжжя), С. Ковпаку (1971, м. Путивль Сум. обл.; обидва – співавт.), Т. Шевченку (1972, Ашгабат; 1978, Париж), загиблим землякам «Лебедина пісня» (1975, м. Лебедин Сум. обл.), «Бабин Яр» (1976, Київ), А. Малишку (1984, м. Обухів Київ. обл.; обидва – співавт.); скульптурні композиції – «Героїка громадянської війни» і «Героїка соціалістичного будівництва» (для рад. павільйону на Всесвіт. виставці у Нью-Йорку, 1939); станк. скульптура – «Т. Шевченко» (1945; 1947; 1961), «Вірність» (1947), «О. Пушкін», «О. Пушкін і А. Міцкевич», «В. Ленін у кріслі» (усі – 1951), «О. Пушкін і М. Гоголь» (1952), «О. Пушкін в Україні» (1956), «За робітничу справу» (1957), «В. Касіян» (1958), «Материнство», «Дівчина» (обидва – 1959), «Д. Гнатюк» (1960), «І. Мар'яненко» (1962), «Ревнощі» (1963), «Робітниця І. Мальцева», «О. Шовкуненко», «Над Дніпром (Т. Шевченко)» (усі – 1964), «Юність», «В ім'я життя», «Думи мої, думи...» (усі – 1965), «Ланкова К. Баранова» (1966), «В. Затонський», «Генерал П. Жмаченко» (обидва – 1967), «А. Кримський» (1969), «Професор В. Шевальов», «П. Вершигора», «Абель» (усі – 1971), «М. Стельмах», «М. Бажан» (обидва – 1972).

Рекомендована література

1. Німенко А. Михайло Григорович Лисенко: Нарис про життя і творчість. 1958;
2. Афанасьєв Є. Михайло Лисенко: Нарис про життя і творчість. 1975;
3. Лисенко Михайло: Комплект листівок. 1982;
4. Цонєва Ц. М. Г. Лисенко – митець і педагог // Укр. АМ. 1995. Вип. 2;
5. Скульптор Михайло Лисенко та його учні: Каталог. 2006;
6. Матеріали науково-практичної конференції «Традиції скульптурної школи Михайла Лисенка в контексті сучасної європейської скульптури. 2006 (усі – Київ).

Бібліографічний опис:

Лисенко Михайло Григорович / І. М. Блюміна, Л. О. Лисенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-54873>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).